

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 118 86 71
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Aan Burgemeester en Wethouders van alle
gemeentes van Overijssel
c.c. Gemeenteraden t.a.v. de informateur

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Mw. I. van der Sloot
Telefoon 038 499 93 93
I.vd.Sloot@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
15.03.2022	2022/0048621	-		

Onderwerp: Rol provincie in de Regionale Energiestrategie

Hierbij informeren wij u over de stand van zaken van de Regionale Energiestrategie (RES). In de RES hebben wij gezamenlijk verantwoordelijkheid genomen voor het realiseren van de ambitie (totaal 3,3 TWh). Wij hebben geconstateerd dat, met de huidige inzet, de beide RES-regio's de afgesproken ambitie voor 2030 niet halen. In deze brief geven wij de gemaakte afspraken, de stand van zaken en onze rol in het RES-proces aan.

De gemaakte afspraken in de RES zijn helder

Rond 1 juli 2021 hebben de gemeenteraden¹ en Provinciale Staten de RES 1.0 vastgesteld. Hierbij zijn de volgende afspraken gemaakt:

- het bod van de beide RES-regio's voor duurzame opwek van elektriciteit in 2030 bedraagt 3,3 TWh waarbij de partners streven naar een verhouding van 60% opwek door windenergie en 40% door zonne- energie;
- zoekgebieden en/of uitsluitingsgebieden hebben de partners vastgelegd of leggen ze uiterlijk vast bij de RES 2.0 zodat een goede verdeling naar HSMS-stations gemaakt wordt. De zoek- en/of uitsluitingsgebieden kunnen bijdragen aan de concrete invulling van de ambities uit RES 1.0;
- op lokaal en (sub)regionaal niveau gaan de partners de ruimtelijke potentie in de regio verder uitwerken op basis van de ontwerpprincipes uit de concept-RES. Bij de RES 2.0 maken de partners de balans op;
- de maatschappelijke kosten van het netwerk beperken de partners door de 'knoppen' te hanteren voor meer wind, grotere clusters en redelijke afstanden tot aansluitpunten;
- voor de realisatie van windmolens en grootschalige zonneparken streven de partners naar een gebiedsgerichte en grens ontkennende aanpak;
- de partners stellen zich ten doel om minimaal 50% lokaal eigendom in de opwek door wind en grootschalig zon-op-veld te realiseren.

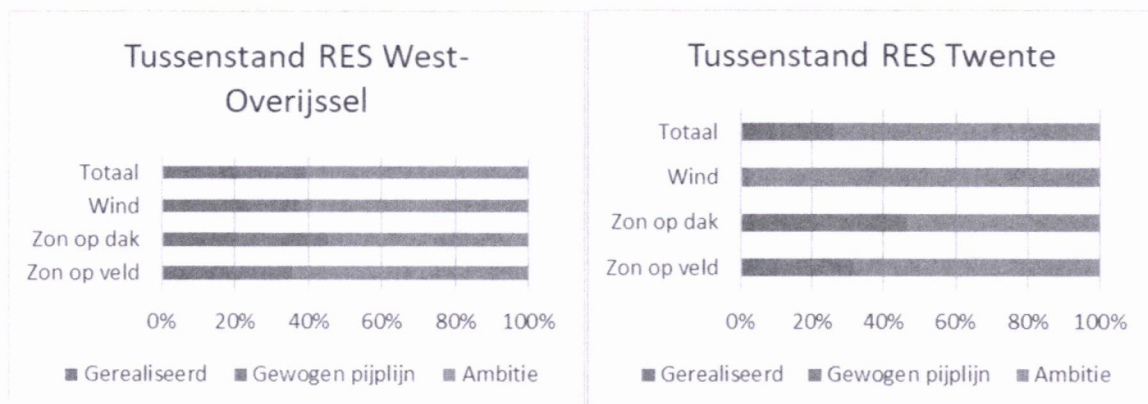
Uit de RES-monitor blijkt dat we de ambitie op wind voor 2030 niet halen

Uit de recente RES-monitor blijkt dat van de ambitie voor wind nog maar 0,2 TWh gerealiseerd is. Op basis van de huidige pijplijn is de prognose dat 0,3 TWh gerealiseerd wordt. Voor de gewenste zon/windverhouding met 60% wind is 2,0TWh wind nodig in de RES 2.0. Om op 1 januari 2025 omgevingsvergunningen te kunnen verlenen moet in korte tijd nog veel gebeuren om de 2,0 TWh te realiseren.

¹ Muv Rijssen/Holten, Enschede stelt de RES1.0 binnenkort vast

Datum verzending

22 MAART 2022

De urgentie is hoog

Met het IPCC rapport herbevestigt de internationale wetenschap het belang van het versnellen van de CO₂-reductie. Hierbij past de ambitie van EU van 55% CO₂-reductie in 2030 en de verhoogde ambitie van het kabinet. De huidige geopolitieke situatie versterkt het belang van duurzame opwek. Wij hechten vanuit die context des te meer aan de realisatie van de afgesproken ambitie in de RES.

Wij stellen kaders en ondersteunen in de uitvoering

De uitgangspunten van de RES nemen we conform afspraak op in onze Omgevingsvisie. de kaders voor wind en zon zetten we in de Omgevingsverordening. De energietransitie heeft invloed op de ruimtelijke kwaliteit, hiervoor dragen we een regionale verantwoordelijkheid. Door het stellen van kaders faciliteren wij gemeenten en initiatiefnemers.

In onze Omgevingsvisie is de energietransitie een urgente opgave

Wij stellen Provinciale Staten voor om in de nieuwe Omgevingsvisie de ambitie van 3,3 TWh, de ontwerpprincipes voor grootschalige energieclusters en de verdeling van 60% wind en 40% zon, vast te leggen. In de Omgevingseffect rapportage (OER) maken we een uitgebreide analyse van de energieopgave. In het najaar van 2022 besluiten Provinciale Staten hierover.

We zetten de kaders voor zon en wind in de Omgevingsverordening

In 2020 hebben wij de handreiking zonnenvelden vastgesteld en in 2021 ook voor wind, op basis van het bestaande beleid. Wij werken momenteel een aangepaste handreiking windmolens uit. Hierin herijken we winduitsluitingsgebieden. Kansrijke gebieden voor grootschalige opwek (clusters) voor wind leggen we vast in de Omgevingsverordening. Dit doen we – vanuit onze provinciale ruimtelijke verantwoordelijkheid en als bevoegd bestuursorgaan voor grootschalige windprojecten – om het kader voor de RES 2.0 te bepalen. Deze herijking is urgent gezien vragen van potentiële initiatiefnemers naar de mogelijkheden om windenergie te kunnen realiseren in en buiten de huidige uitsluitingsgebieden. Wij sluiten hier waar mogelijk aan op de bekende zoekgebieden uit de RES 1.0 en gebieden waar op weg naar RES 2.0 verkenningen lopen.

Wij ondersteunen gemeenten en lokale initiatieven in de uitvoering

Als provincie blijven wij u onverkort ondersteunen bij het realiseren van de gezamenlijke doelen uit de RES 1.0. Zoals door het ondersteunen van lokale energiecoöperaties, met kennis, geld en organisatiekracht. Daartoe hebben wij 'energiewerkplaatsen' ingericht in West-Overijssel en Twente, waar we kennis ontwikkelen en delen. Financiering voor bijvoorbeeld lokale initiatieven is beschikbaar via provinciale subsidies en via het Energiefonds Overijssel (EFO). We helpen partners bij het organiseren van de uitvoering voor bovenlokale meervoudige opgaven zoals de ontwikkeling van decentrale energiesystemen. Waar nodig nemen we daar de regie. Ook ondersteunen wij bij participatie door een routekaart participatie en webinars. De gebiedsgerichte participatie die in beide RES-regio's is afgesproken zorgt ervoor dat ook in de komende fase van planvorming inwoners nauw betrokken worden.

De urgentie om de gezamenlijke 2,0 TWh windambitie te halen staat vast. Wij vragen u wat u nodig heeft om dit te realiseren

We blijven een actief aanjagende rol innemen in de RES. Dat betekent dat we daar waar realisatie van de ambitie volgens planning loopt onze huidige ondersteuning, zoals hierboven beschreven, voortzetten. Wanneer gemeenten voor de realisatie van windclusters ondersteuning vragen breiden we die uit. Omdat de voortgang en realisatie per gemeente kan verschillen, vraagt onze rol om maatwerk. Dat maatwerk baseren we op de geobjectiveerde voortgang van de ambitie en projecten in de pijplijn volgens de RES-monitor.

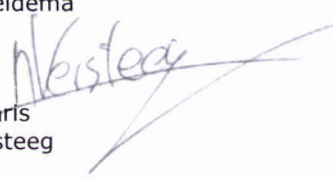
We zien nu grote verschillen tussen gemeenten in het bereiken van de gezamenlijke doelen. De doelstelling 60% wind blijft ver achter. Enerzijds zijn we als partner in de RES mede verantwoordelijk voor het halen van de ambitie. Dit willen wij gezamenlijk doen waarbij wij de uitgangspunten van de RES respecteren. Anderzijds hebben wij een provinciale ruimtelijke verantwoordelijkheid en zijn we bevoegd gezag voor grootschalige windprojecten. Op hun beurt zijn gemeenten verantwoordelijk om de zoekgebieden vast te leggen in hun ruimtelijk beleid. Urgent is op dit moment het aanwijzen van zoekgebieden voor wind. Mocht dit vertraging oplopen dan gaan we graag met u in gesprek hoe wij dit proces samen kunnen versnellen en ondersteunen. Dit betekent ook dat we op enig moment waar nodig moeten schakelen van stimuleren en ondersteunen naar inzet van ons ruimtelijk instrumentarium om windinitiatieven mogelijk te maken.

Om nog op tijd ons gezamenlijk doel te kunnen bereiken gaan we op basis van de geobjectiveerde voortgang binnenkort met u in gesprek over wat nodig is om de wind ambitie voor 2030 te realiseren. Wij onderkennen dat er lokale verschillen zijn in de realisatie van de ambitie en houden rekening met de situatie in uw gemeente.

Deze brief sturen we in afschrift naar uw gemeenteraad ten behoeve van de informateur voor de nieuwe colleges.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter
A.P. Heidema

secretaris
N. Versteeg